

Annemie Decavele

Germaanse talen, 1996; opleiding NT2-didactiek, UA; sociale en culturele antropologie, 2004

Kirsten Fivez

Taal- en letterkunde Frans-Spaans (2008), opleiding NT2-didactiek UA, 2012

Annemie Decavele en Kirsten Fivez, docenten NT2, Instituut voor Levende Talen, KU Leuven, leggen zich toe op de (inter)culturele component in de didactiek.

SUPERDI DE CHINESE

Ching Lin Pang

Historische de diaspora

Chinese migraties en schappen ter wereld. San Francisco in de jaren tachtig. Men moest zich opmaken voor de terugkeer in 1908. Amerikaanse schepen naar China te vertrekken. Vijftig Chinese migranten in de tweede helft van de eeuw. Het Engels. Het is een rol. Na de afsluiting van de opgraving een hoge prijs voor de plaats voor de migratie. Beide groepen. In die nieuwe taalbehoud van de kennis van de

Chinese sch

Chinese migraties en allerhande groepen vanaf de jaren tachtig. In andere oorden. In de tweede golf van de eerste groep. Dat verklaart v. *Antwerp Truth* de Antwerpse 'In 1986 is een België in het ce

kampten ze met een tekort aan financiële middelen en gekwalificeerde leerkrachten. In 1995 vond een herstructurering plaats van de school van de Vereniging van Chinezen. In samenwerking met de Chinese vrouwenvereniging werd de school herdoopt tot de Chinese school van Antwerpen. In 1997 richtte de vzw Chinese Gemeenschap België de derde Chinese school op in Gent. Sinds 2003 heeft Leuven eveneens een Chinese school. Omdat de school van de Protestantse kerk zijn deuren sloot in 2000 wegens te weinig leerlingen telt Vlaanderen (Brussel niet meegerekend) nu drie Chinese scholen: in Antwerpen, Gent en Leuven. Ze bieden als onafhankelijke non-profit organisaties taallessen Mandarijn aan op woensdagnamiddag en/of zaterdagvoormiddag.

De Chinese School van Antwerpen

De Chinese School van Antwerpen is, zoals al vermeld, in 1995 opgericht door twee lokale Chinese verenigingen: de Vereniging van Chinezen en de Chinese vrouwenvereniging. Het jaar voordien ontving de Chinese vrouwenvereniging een eenmalige toelage van de Vlaamse overheid als zelforganisatie. Die toelage werd onder andere aangewend om Chinese taallessen te organiseren voor een dertigtal kinderen met een Chinese migratieachtergrond. De Chinese school is een privé-initiatief van de Chinese gemeenschap van Antwerpen, dat grotendeels is gebaseerd op vrijwilligerswerk, aangevuld met beperkte schenkingen van haar leden en met een toelage als modelschool van de Chinese stichting Chinees Onderwijs in het buitenland vanaf 2013. De diversiteit van de docenten en leerlingen is enorm toegenomen in de afgelopen twintig jaar als gevolg van de globalisering van de Vlaamse maatschappij, China als opkomende economische macht en de toegenomen Chinese migratie.

Van een lokaal bottom-up initiatief tot een superdiverse school

In 1995 telde de school zestig leerlingen, van wie het merendeel met een Hongkong-Chinese achtergrond en een minderheid van wie de ouders afkomstig waren uit de Volksrepubliek. De school bood toen drie klassen Kantonees en twee klassen Mandarijn. Vanaf 2006 is het aantal inschrijvingen uitzonderlijk opgelopen door de toegenomen migratie en de mediabelangstelling voor China. Van 2006 tot 2015 stond China op nummer vijf onder de groep nieuwkomers uit de niet-EU landen in het Vlaamse gewest. Naast het toegenomen aantal is ook de samenstelling van de leerlingenpopulatie ongezien heterogeen geworden. De school telt momenteel 200 leerlingen. De lessen Kantonees zijn stopgezet in 2015 wegens afgenomen belangstelling en een tekort aan gekwalificeerde docenten. In totaal worden nu twintig klassen Mandarijn aangeboden op woensdag en zaterdag. De leeftijd van de leerlingen varieert tussen zes en zestien jaar. De grootste groep omvat de tweede generatie jongeren, van wie de ouders afkomstig zijn uit de provincie Fujian en de stad Wenzhou. Ook de derde generatie jongeren met een Hongkong-Chinese afkomst is relatief goed vertegenwoordigd. Er is een tiental

adoptiekinderen. Ook een enkele Chinese blik maar door ouders verkiezen meer ruimte laten. Door die de thuistaal van ouders en kinderen een lokaal acc Nederlands of geen enkele not

Er is ook divers rijn als moeder zijn hoogsch antropologie b aan de KU Leu kundige en der ren en de toen vangt de schoo Onderwijs in h Chinese preside Om tegemoet t voor kinderen t

Overdracht

Het officiële dis en één standa

Onder Mao werd het vereenvoudigde schrift ingevoerd om het analfabetisme te bestrijden. Toch wijzen veel Westerse taalkundigen op het polycentrische karakter van de Chinese taal wegens haar geografie, demografie en geschiedenis (Li & Juffermans 2013).

De Chinese school als modellschool voor Chinese taal en cultuur in het buitenland

Volgens Lewis (2009) is het Chinees niet een taal maar een macrotaal of overkoepelende taal voor een groep talige variëteiten. Als macrotaal heeft het Chinees dertien *member languages*: Gan, Hakka, Huizhou, Jinyu, Mandarijn, Min Bei, Min Dong, Min Nan, Min Zhong, Pu-Xian, Wu, Xiang en Yue. Sommige taalkundigen (DeFrancis 1984) vergelijken de interne diversiteit van China met de EU, die gekenmerkt wordt door een veelheid aan talen en de standaardtaal van het Mandarijn met het Latijn. Alhoewel die stelling een kern van waarheid bevat, doet die vergelijking de waarheid ook enigszins geweld aan. De standaardtaal wordt gebruikt in het onderwijs, de media en in de publieke ruimte. Ze wordt aangeboden in Chinese taallessen voor anderstalige buitenlanders. In het algemeen wint de standaardtaal terrein in China met een sterk convergerende kracht. Anderzijds kan ondanks de standaardisatie de diversiteit van het gesproken Chinees evenmin genegeerd worden, zeker onder kinderen met een Chinese migratieachtergrond. De Chinese school van Antwerpen volgt een pragmatische koers door de standaardtaal aan te bieden. In tegenstelling tot Chinese scholen in Nederland geven de Chinese docenten les in het Nederlands op basis van Chinese tekstboeken uitgegeven door de Jinan University. Het Nederlands hebben ze geleerd in het kader van de inburgeringscursussen. Wanneer een docente onvoldoende of geen Nederlands beheerst worden andersoortige communicatiestrategieën aangewend.

Overdracht

In de literatuur... belang van die... (Hsu, Pang &... maar eerder een... neembare prak... symbolen, held... van de cultuur... waarden. De ta... omdat ze de s... waarden onder

De Chinese sch... vlak van tastba... klassen: papier... tival, het Maar... meegegeven via... onder de leerlin... zaamheid, resp... wijs en vormin... kennismaken m... hun meervoudi

Conclusie

Erfgoedtaalonc... van de kennis v

voorgedaan als gevolg van de globalisering en superdiversiteit sinds de jaren negentig van de vorige eeuw en de opkomst van China als regionale/ mondiale grootmacht. Het voorbeeld van de Chinese school in Antwerpen toont aan hoe een lokale school over drie decennia heen uitgegroeid is tot een heterogene, superdiverse school met de daaraan verbonden uitdagingen. Bovendien draagt de Chinese school als naschoolse vorming bij tot een meervoudige identiteitsvorming van jongeren met een Chinese migratieachtergrond.

Literatuur

- Chan, K.B. (1997) A Family Affair: Migration, Dispersal and the Emergent Identity of the Cosmopolitan Identity. *A Journal of Transnational Studies*. Vol.6, n°2, Fall 1997. Pp. 195-213.
- DeFrancis, J. (1984) *The Chinese Language: Fact and Fantasy*. Honolulu: University of Hawaii Press.
- Hsu, H.P., C.L. Pang, C.L. & W. Haagdorens (2012) Writing as Cultural Practice: Case Study of a Chinese Heritage School in Belgium. *Procedia-Social and Behavioural Sciences*. Vol. 47, pp 1592-1596.
- Li, J.L. & Juffermans, K. (2013) *Learning and Teaching Chinese in the Netherlands: the Metapragmatics of a Polycentric Language*. Paper 54. Tilburg Papers in Culture Studies.
- Pang, C.L. (2008) Chinese Migration and the case of Belgium. In T. Van Naerssen & M. van der Velde (eds) *Migration in a New Europe: People, Borders and Trajectories*. Rome: Società Geografica Italiana.

Ching Lin Pang

Licentiaat in de Oosterse filologie en geschiedenis, 1984

Master in Asian Studies, 1988

Doctor in de Sociale en culturele antropologie, 1996

Hoofddocente, Departement toegepaste taalkunde, Universiteit Antwerpen en IMMRC/LINES, Sociale Wetenschappen, KU Leuven

V A

Migratiestr
berghe voer
toen al vele
een was er
maar woora
bijna duizen
(Egyptisch-
taal (Aram
Marie-Thér
Keltisch en
in brons (M
romaine). M
strueren van
en het Japa
klimaatwijz
Clemen het
gestuurd do
in dat gebie
Rusland en